

Arkivnr: 2014/19270-2
Saksbehandlar: Sølve Dag Sondbø

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kultur- og ressursutvalet		19.08.2014

Søknad om regulering og auka vassuttak i Sørkvingevatnet, Masfjorden kommune

Samandrag

Søknaden gjeld naudsynt vassuttak for å auke produksjonen av settefisk frå 5 millionar til 7,5 millionar. Marine Harvest Norway AS søker om auka uttak av vatn frå Sørkvingevatnet til høgaste månadsmiddel på 1,33 m³/s og regulering av magasinet mellom kote 23 og kote 28. Planlagt minstevassføring på 10 l/s.

Søknaden vil ikkje gi nye fysiske tiltak i vassdraget. Konsekvensane for allmenne interesse er i hovudsak med auka tapping av Sørkvingevatnet og mindre vatn i vassdraget ned mot sjøen. Fylkesrådmannen vurderer nytten av auka settefiskproduksjon og arbeidsplassar til å vere større enn ulempene for allmenne interesse i dette tilfellet.

Forslag til vedtak

1. Hordaland fylkeskommune er positive til søknaden frå Marine Harvest Norway AS om auka vassuttak frå Sørkvingevatnet.
2. Hordaland fylkeskommune ber NVE vurdere å auke kravet om minstevassføring til 20 l/s.
3. Hordland fylkeskommune ber NVE å stille krav om opprydding av kappa røyr m.m. ved inntaksdammen og om det er mogleg å legge røyra betre i landskapet.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Ingrid Røystrand Birkelund
fungerande fylkesdirektør regional utvikling

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Vedlegg

1. Søknad frå Marine Harvest Norway AS til NVE

Fylkesrådmannen, 14.07.2014

1.1 Innleiing

Marine Harvest Norway AS avd Kvingo vil utvide produksjonen frå 5 millionar sjødyktig settefisk til 7,5 millionar settefisk og søker NVE om løyve etter vassressurslova § 8 til:

- Uttak av vatn frå Sørkvingevatnet på inntil månadsmiddel på 80 m³/min. (1,33 m³/s)
- Gjennomsnittleg årleg vassuttak på 45 m³/min.
- Regulering av magasin i Sørkvingevatnet mellom kote 23 (LRV) og kote 28 (HRV).
- Slepp av minstevassføring på 10 l/s.

Søknaden er på høyring frå Noregs vassdrag- og energidirektorat (NVE) med frist 10. september 2014. Uttak av vatn og regulering av Sørkvingevatnet har vore gjort på privatrettsleg grunnlag etter avtale frå 1907. Vassuttaket har ikkje konsesjon etter vassressurslova. Anlegget søkte i 2002 NVE som utviding frå 1 million sjøklar smolt til 2,5 millionar, og i 2006 om auke til 5,0 millionar sjøklar smolt. Utvidingane i 2002 og 2006 fikk fritak for konsesjonsfritak. NVE ser no helst at alle som har vassuttak skal ha konsesjon.

2. Søknaden

1.2 Områdeomtale

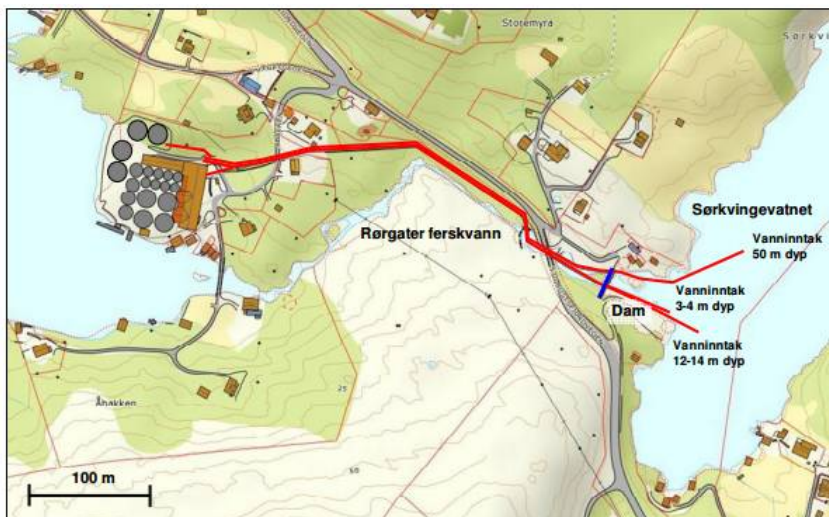
Anlegget er lokalisert i Masfjorden kommune nær Fensfjorden.

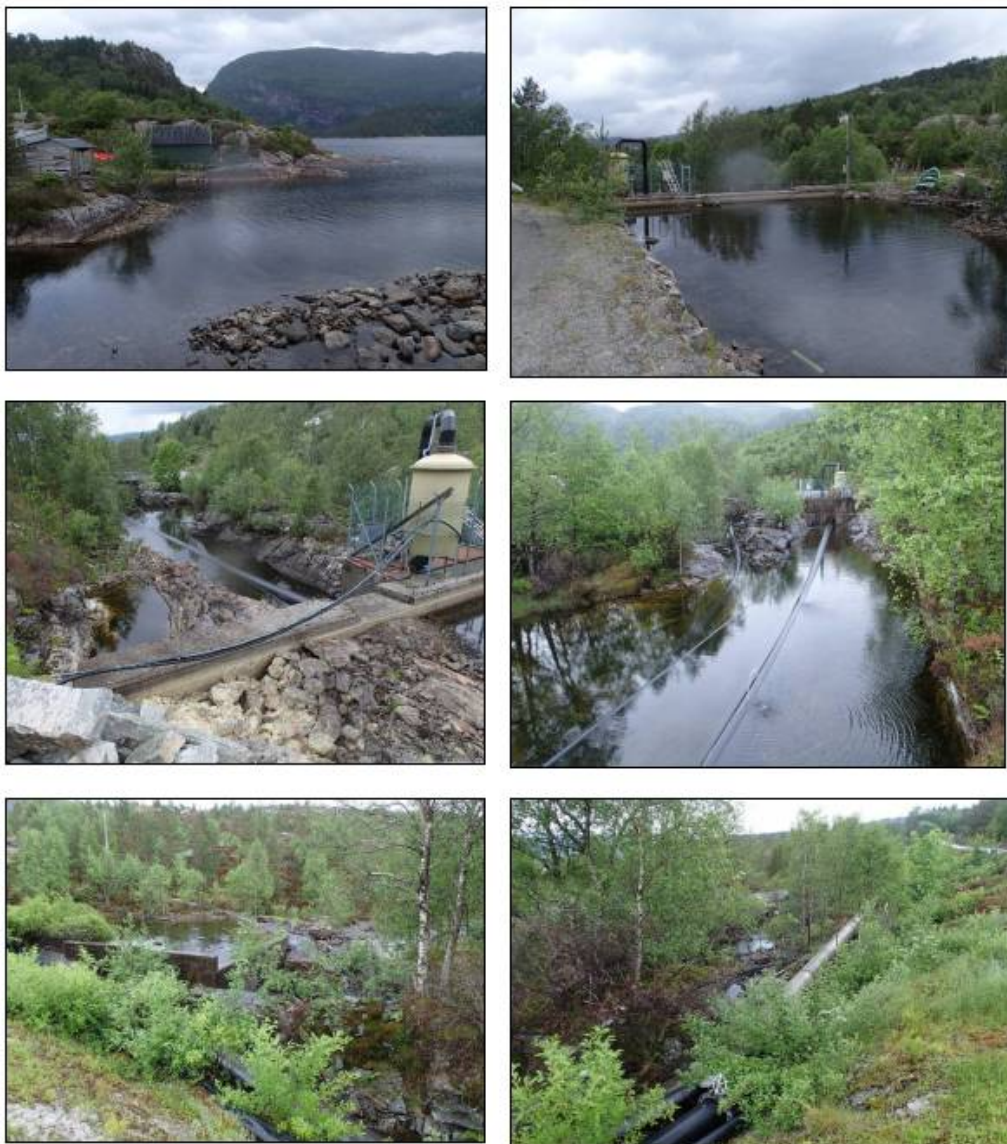
Figur 1 Kart med anlegget til Marine Harvest Norway AS avd Kvingo vist med raud firkant.

1.2. Prosjektskildring

Dei fysiske tiltaka det søkast om er alt etablert med dam, rør og vassinntak. Produksjonsauken vil ikkje gje nye fysiske inngrep, men auka vassuttak vil gje auka bruk av magasinet og lågare vasstand oftare.

Figur 2 Oversyn over settefiskanlegget, dam og inntak.

Figur 3 Foto frå dam og vassrør.

Anlegget har vassinntak frå tre inntak i Sørkvingevatnet omtrent 400 meter oppom settefiskanlegget. To 700 mm og eit 400 mm røyr leier vatn frå Sørkvingevatnet til settefiskanlegget.

Avbøtande tiltak

Anlegget praktiserer minstevassføring på 10 l/s og det søkast om ein minstevassføring på 10 l/s. 5-persentil for vassdraget over året er rekna til å vere 129 l/s. Ei minstevassføring på 10 l/s er liten samanlikna med 5-persentilen.

2. Verknad for natur og samfunn

2.1. Kulturminne og kulturmiljø

I Askeladden-databasen er det ingen opplysningar om automatisk freda kulturminne eller gjenstandsfunn frå tiltaks- og influensområdet. Det er heller ingen opplysningar om andre kulturminne i området. Basert på eksisterande informasjon er potensialet for eventuelle funn vurdert som liten utover restane av tidlegare tiders utnytting av vatnet frå Sørkvingevatnet til mølledrift. Sidan det ikkje skal utførast ytterligere anleggsarbeide i samband med utvidinga, er det ikkje venta at tiltaket vil få konsekvensar for eventuelle kulturminne.

Konsekvensanalysen vurderer kulturminne i området til liten verdi. Tiltaket vurderast ikkje å ha verknad på kulturminne.

2.2 Landskap

Landskapet rundt og innafor Sørkvingevatnet er bratt og skogkledd med furuskog og i hovudsak ubebygd. Vegen gjennom området går langs med og over utlaupet sør for innsjøen. Det er fleire naust sør i innsjøen.

Tiltaket er ikkje venta og gje særleg negativ konsekvens for landskapet utover den eksisterande reguleringa av innsjøen. Auka vassuttak vil likevel gjere at Sørkvingevatnet oftare vil vere tappa ned. Dette vil vere negativt for oppleving av vatnet for forbipasserande på vegen og for folk i bygningar langs Sørkvingevatnet.

Tiltaket gir ikkje endringar for inngrepsfrie område (INON).

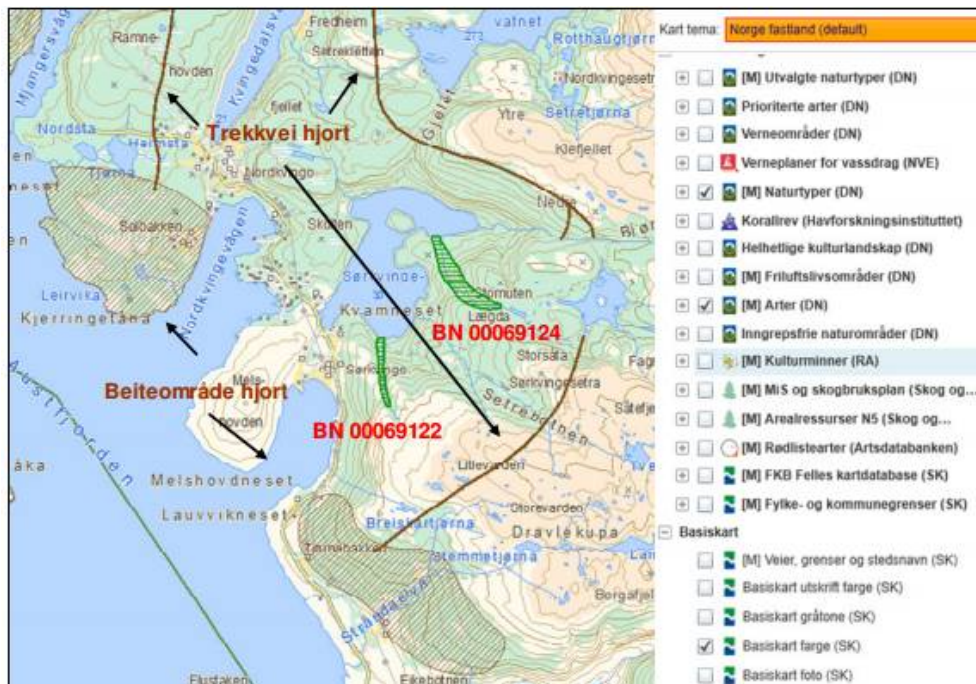
Konsekvensanalysen gir landskapet middels verdi og vurderer tiltaket til å ha liten negativ verknad for landskapet.

2.3 Biologisk mangfald

Raudlisteartar

Det er ikkje registrert raudlisteartar som elvemusling eller ål i vassdraget. I artsdatabanken er det observasjonar av raudlisteartar i samband med bekkekløftprosjektet for området «Sørvest for Stornuten». Sårbare artar som alm, flommose, skoddelav og kystvortelav er registrert. I området «Kvammeneset» er butturnemose og flommose funnet.

Raudlisteartar er vurdert til middels verdi. Konsekvensanalysen har ingen prioriterte artar naturtypar eller viktige artsførekomstar i influensområdet.

Figur 4 Naturtypar og artsførekomstar i området.

2.4 Fisk

Utløpet frå Sørkvingevatnet har i over 100 år vore sperra av dam og elva nedafor har fleire naturlege vandringshindre, men det er mogleg for fisk å vandre opp frå sjøen på den aller nedste delen av vassdraget mot sjøen. Den nedste delen er blankskurt og manglar grus som fisken kan bruke til å gyte.

Vasskvaliteten var tidligare prega av forsureing, men har blitt betre seinare år. Sørkvingevatnet har no normalt tette bestandar av aure og røye, men jamn og årleg rekruttering. Auren gyter i innløpsbekken i nordaust, mens røya gyter langs land. Sterk tapping på hausten vil redusere gyteoppvandring av aure, mens tapping av vatnet vinterstid kan gi tørrlegging og frostfare for røyerogn og yngel.

Vassdraget har ikkje sjøaure eller laks.

Dei siste åra har tappinga sjeldan vore meir enn 2-3 meter og fisken i Sørkvingevatnet ser ut til å greie årleg rekruttering med det.

Konsekvensanalysen vurderer vassdraget til å ha liten verdi for vannbiologi, og det omsøkte tiltaket til å ha liten negativ verknad.

2.5 Samfunn og andre brukarinteresser

Det er fritidsfiske i Sørkvingevatnet og 6-7 naust med tilhøyrande båtar. Det blir jakta på hjort i området. Området har lokal verdi for friluftsliv.

Ei utviding av anlegget vil styrke økonomien til settefiskanlegget. Det er venta at 50% auke i produksjonen vil gje ein auke i arbeidsplassar frå dagens 10 årsverk til rundt 10-13 årsverk.

3. Vurdering og tilråding

3.1 Kulturminne og kulturmiljø

Hordaland fylkeskommune, Kultur- og idrettsavdelinga, har vurdert saka som regional sektorstyresmakt innan kulturminnevern.

Ut frå våre arkiv har vi ikkje kjennskap til automatisk freda kulturminne eller andre verneverdige kulturminne i det aktuelle tiltaks- og influensområdet, og arealet blir vidare vurdert til å ha lågt potensiale for funn av uregistrerte kulturminne. Tiltaket inneber ikkje anleggsarbeid, og ettersom ytterlegare nedtapping av Sørkvingevatnet ikkje får vesentlege konsekvensar for kulturminne i området, har vi ingen merknader i saka.

3.2. Landskap

I Fylkesdelplanen for små vasskraftverk vert det området rekna som fjordlandskap av middels verdi.

Sidan søknaden ikkje gir nye fysiske tiltak og bruken av området liten, vert konfliktnivået vurdert som lågt, sjølv om Sørkvingevatnet blir noko meir nedtappa. Området rundt inntaksdammen er visuelt uryddig. Det kan betrast ved opprydding av avkappa røyr m.m. ved inntaksdammen og NVE bør vurdere om det er mogleg å legge røyrene betre i landskapet.

3.3. Biologisk mangfald

Det er verdifull bekkekløftvegetasjon i nedbørfeltet, men den vil ikkje bli påverka av det omsøkte tiltaket. I sum må inngrepet vurderast som lite konfliktfyllt i høve til biologisk mangfald.

4.4. Fisk

I Fylkesdelplanen for små vasskraftverk vert området ikkje markert på verdikart for fisk.

Konsekvensanalysen vurderer vassdraget til å ha liten verdi for vannbiologi, og det omsøkte tiltaket til å ha liten negativ verknad. Fylkeskommunen vurderer søknaden til å ikkje å ha vesentleg negativ effekt for fiskeinteresse.

3.5 Friluftsliv

I Fylkesdelplanen for små vasskraftverk er området rekna som friluftsområde av noko verdi.

Sidan søknaden ikkje gir nye fysiske tiltak og bruken av området liten, vert konfliktnivået vurdert som lågt, sjølv om Sørkvingevatnet blir oftare tappa. For landskapsopplevinga sin del er det likevel viktig med minstevassføring i elva frå Sørkvingevatnet. Framlegget til minstevassføring på 10 l/s er lågt. Hordaland foreslår at NVE vurderer å sette krav om minstevassføringa på 20 l/s i elva ned mot sjøen.

4. Oppsummering og tilråding

Søknaden gjeld naudsynt vassuttak for å auke produksjonen av settefisk frå 5 millionar til 7,5 millionar.

Dei fysiske tiltaka i vassdraget er alt gjort. Konsekvensane for allmenne interesse er i hovudsak knytt til landskap med auka tapping av Sørkvingevatnet og mindre vatn i vassdraget ned mot sjøen. Fylkesrådmannen vurderer nytten av auka settefiskproduksjon og arbeidsplassar til å vere større enn ulempene for allmenne interesse i dette tilfellet.

Når det gjeld avbøtande tiltak rår fylkesrådmannen til at NVE vurderer å auke kravet om minstevassføring frå særst låge 10 l/s til 20 l/s. Det vil og vere ein fordel å få rydda i området rundt inntaksdammen og fylkesrådmannen ber NVE stille krav om opprydding av avkappa inntaksrøyr m.m. ved inntaksdammen og vurdere om det er mogleg å legge røyra betre i landskapet.